

El Arzobispo
de Santiago de Compostela

Carta Pastoral no Día da Campaña contra a Fame (Mans Unidas)

Febreiro 2011.

Para moitos nenos mañá será xa tarde

Queridos diocesanos:

O Concilio Vaticano II recórdanos que é unha esixencia ética do cristián remediar a quen padece fame e non só cos bens superfluos¹. Neste propósito converxen a caridade que leva a sentir como propios os problemas dos demais e a procurar resolvelos, e a xustiza que esixe respectar e promover os dereitos dos que depende o benestar alleo. Sen estes presupostos toda declaración humanitaria sería mera hipocrisía. “Nada do humano é alleo aos cristiáns, e as situacións difíciles do noso mundo deben ser feitas nosas. Dar luz sobre elas desde o Evanxeo é ineludible, máxime cando ocasionan sufrimento persoal e afectan ao conxunto da sociedade”.

O fame aumenta cada vez máis e non só nos países en vías de desenvolvemento. En 2009 as persoas desnutridas superaron os mil millóns, unha sexta parte da humanidade. É o maior incremento xamais rexistrado segundo a referencia anual das persoas que traspasaron o limiar da desnutrición. O aumento máis significativo, do 15,4%, verificouse nos países desenvolvidos. Atopámonos ante un panorama angustiante. Isto tennos que motivar a multiplicar os esforzos para que o problema do fame no mundo atope a solución. Este obxectivo debería ser prioritario nas preocupacións de todos os gobernantes do mundo. Co fame a paz e a seguridade ven ameazadas. É unha cuestión humana que nos esixe construír unha economía con rostro humano. A nosa sociedade convive coa inmensidade do sufrimento universal de millóns de seres humanos con actitude indiferente coma se fose algo inevitable que “non vai connosco”. Combater o sufrimento non ten demora.

O mañá dos nenos é o noso compromiso hoxe. A realidade do fame afecta sobre todo aos nenos, provocando numerosas mortes. Unha nutrición insuficiente é a causa subxacente principal desta trágica realidade que continúa sendo o baremo para avaliar a situación económica e social dos países. Son case nove millóns de mortes de nenos ao ano, dos cales catro millóns morren na súa primeira semana de vida. En só dez países de baixo desenvolvemento humano prodúcense a maioría das mortes infantís. Afrontar o problema do fame leva consigo tomar conciencia de que non pode solucionarse se non se pon fin ás causas que o xeran. A situación do fame contrasta co desenvolvemento espectacular da economía, a ciencia e a técnica no mundo. É un enigma. O beato Xoán XXIII puxo de relevo este paradoxo preocupante: “Observamos con profunda tristeza, *escribiu*, como nos nosos días danse dous feitos

¹ *Gaudium et spes*, 69.

El Arzobispo
de Santiago de Compostela

contraditorios: por unha banda, a escaseza de subsistencias aparece aos nosos ollos tan ameazadora, que se diría que a vida humana case está a piques de extinguirse polo fame e a miseria, mentres por outra banda, os descubrimentos científicos recentes, os avances técnicos e os abundantes recursos económicos utilízanse para a creación de instrumentos capaces de levar á humanidade á mortalidade máis horrorosa e á total destrución” (*Mater et Magistra*, 198).

O fame existe aínda que toda persoa ten o dereito a gozar dos bens materiais, dereito fundamental proclamado constantemente pola doutrina da Igrexa que nos recorda que “Deus destinou a terra e canto ela contén para o uso de todos os homes e pobos”. “O dereito a posuír unha parte de bens suficiente para si mesmos e para as súas familias é un dereito que a todos corresponde” (*Gaudium et spes*, 69). “Toda a humanidade, dicía Paulo VI o 15 de outubro de 1965, ten o deber de tomar conciencia máis viva da imperiosa necesidade de asegurar a todos os homes a primordial e esencial esixencia, acougar o fame, para permitir que ese don de Deus, a vida, desenvólvasse con plenitude”.

Tampouco pode resolverse o problema cunha solución simplemente material e técnica. O incremento da produción de bens pode ser condición necesaria para atallar o mal, pero nunca será suficiente, xa que debe estar acompañado dunha actitude de respecto e amor á xustiza, que comportan unha adecuada distribución deses bens entre individuos e familias. Neste horizonte vemos a necesidade de dar paso a un modelo de vida, de educación, de cultura e de relixiosidade que ofrezan a resposta, non fácil nestes momentos pero con todo posible, a esta situación social na que algúns teñen demasiado e moitos non contan co pouco necesario. A presente crise económica pode ser unha oportunidade para a comunidade global á hora de asumir as propias responsabilidades ante os demais. Non esperemos a que se poida solucionar todo, tratemos de facer xa agora o que estea nas nosas mans, sempre unidas, á hora de ofrecer a nosa colaboración.

A solidariedade internacional e a sensibilidade cara aos máis vulnerables na nosa sociedade contribuirán a afrontar o problema da pobreza nas súas raíces estruturais, buscando alcanzar a plena integración social. Este é o noso compromiso moral, afirmando que só desde a verdade, a xustiza e a liberdade pódese construír o proxecto da persoa humana.

Saúdavos con afecto e bendí no Señor,

+ Julián Barrio Barrio,
Arcebispo de Santiago de Compostela.

+Julián Barrio Barrio,
Arzobispo de Santiago de Compostela